

Hulpmapje

Een werkstuk maken

Inhoud

Een goed werkstuk maken

Blz. 3

Geschatte tijdsbesteding: 10 min.

Stap 1, brainstormen

Blz. 5

Geschatte tijdsbesteding: 45 min.

Stap 2, vragenlijst maken

Blz. 7

Geschatte tijdsbesteding: 30 min.

Stap 3, onderzoek

Blz. 8

Geschatte tijdsbesteding: 30 min.

Stap 4, ontwerpen

Blz. 9

Geschatte tijdsbesteding: 45 min.

Stap 5, uitvoeren

Blz. 11

Geschatte tijdsbesteding: 45 min.

Stap 6, begin en het eind

Blz. 13

Geschatte tijdsbesteding: 45 min.

Stap 7, afronden

Blz. 15

Geschatte tijdsbesteding: 30 min.

Stap 8, evalueren

Blz. 16

Geschatte tijdsbesteding: 15 min.

Een goed werkstuk maken

Wat is een werkstuk?

Een werkstuk is een gestructureerd verhaal over een bepaald onderwerp. Het onderwerp is het uitgangspunt van het werkstuk. In de hoofdstukken van het werkstuk ga je in op verschillende aspecten van je onderwerp. Daarvoor kies je meestal die aspecten die jij het meest interessant vindt.

Let op! Een goed werkstuk moet een logische opbouw hebben en ook voor iemand die helemaal niets van het onderwerp weet, duidelijk zijn. Dus zorg dat je in ieder geval de belangrijkste feiten en wetenswaardigheden rond je onderwerp vermeldt in je werkstuk.

Wat is een goed onderwerp voor een werkstuk?

Een goed onderwerp voor een werkstuk is:

- Een onderwerp dat jou interesseert. Dat maakt het leuk om het werkstuk te schrijven en er dingen over op te zoeken.
- Een onderwerp dat "breed" genoeg is en waar voldoende over te vertellen is om een heel werkstuk over te schrijven.
- Het onderwerp moet aan de andere kant ook niet te breed zijn, want dan wordt het geen werkstuk, maar een serie dikke boeken!
- Een onderwerp waarover voldoende informatie te vinden is in boeken, kranten, internet, etc.

De opbouw van een werkstuk

De meeste werkstukken hebben een begin-deel, een midden-deel en een eind-deel.

Begin-deel:

- Voorwoord
- Inhoudsopgave
- Inleiding waarin je het onderwerp van het werkstuk vertelt en waarin je globaal aangeeft wat je in het werkstuk gaat behandelen

Midden-deel:

- Een aantal hoofdstukken
- Eventuele conclusie of samenvatting

Eind-deel:

- Nawoord
- Bibliografie

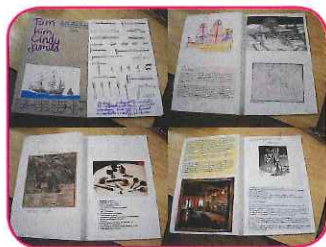
Kies je onderwerp

Soms weet je al precies waarover je een werkstuk wilt gaan houden...
Dan ben je snel klaar met dit onderdeel.

Soms moet je nog een onderwerp bedenken...

Dan kun je je gedachten laten gaan over allerlei soorten, categorieën onderwerpen zoals:

- geschiedenis (de middeleeuwen, de franse revolutie, de VOC, enz.),
- dieren (olifanten, mestkevers, spinnen, enz.),
- sporten (voetbal, hockey, turnen, judo),
- beroepen,
- beroemdheden,
- landen,
- muziek (soorten muziek, instrumenten),
- kunst & cultuur (toneel, beeldhouwen),
- bijzondere onderwerpen (de kindertelefoon, dyslexie, artsen zonder grenzen, enz.)

Stap 1, brainstormen

Brainstorm over je onderwerp

Brainstorm (= Engels) betekent letterlijk hersenen (= brain) storm of bestormen (= storm). Je gaat je hersenen bestormen!

Waarom brainstormen?

Om op zoveel mogelijk verschillende ideeën te komen rond het onderwerp van jouw werkstuk. Je leert zo jouw onderwerp van alle kanten te bekijken. Dat is handig, want als je eerst heel breed over je onderwerp hebt nagedacht, kun je daarna makkelijker kiezen wat je verder wilt uitwerken.

Hoe brainstormen?

Met een woordspin kun je voor jezelf en voor elkaar op een vel papier in beeld brengen waar je allemaal aan denkt bij het onderwerp van jouw werkstuk.

Zo kun je snel een totaaloverzicht maken van alles wat je weet of waar je aan denkt bij een bepaald onderwerp. Ook kom je vanzelf op dingen die je nog helemaal niet weet of die je wel graag zou willen weten.

Hoe maak je een woordspin?

1. Je pakt een vel A3-papier en zet in het midden een cirkel met daarin je onderwerp.
2. Vervolgens schijf je in steekwoorden al je gedachten, ideeën en associaties (dingen waar je aan denkt als je over dit onderwerp nadenkt) om die cirkel heen. Dat kan van alles zijn. Je kunt er ook vragen bij zetten!

Geef in de woordspin met stift duidelijk aan, welke onderdelen (steekwoorden) je verder wilt uitzoeken en eventueel wilt uitwerken in je werkstuk. Kies minimaal 5 en maximaal 7 onderdelen uit je woordspin. De gekozen steekwoorden vormen waarschijnlijk straks de hoofdstukken van jouw werkstuk.

Let op!

Bedenk voor jezelf: waarom dit wel en dat niet?

Kan ik met deze woorden en zinnen mijn onderwerp goed uitleggen?

Krijg ik hiermee de juiste informatie over mijn onderwerp?

🌿 Pittige tip!

Mocht je meer (leuke) hulpmiddelen nodig hebben om de woordspin te maken, dan pak je de gele Toolbox Pittige ideeën plus erbij!

Stap 2, vragenlijst maken

Vragen maken

Maak dan een vragenlijst bij elk steekwoord dat je gekozen hebt. Hierdoor kom je snel te weten wat je allemaal nog moet opzoeken om de gekozen onderdelen van je onderwerp goed te kunnen belichten (uitleggen) in je werkstuk. Bij stap 2 wordt beschreven hoe je een goede vragenlijst kunt maken.

Stel jezelf bij ieder steekwoord eens een paar vragen

Bijvoorbeeld: Wie...? Voor wie...? Wat...? Waar...? Waarom...?
Wanneer...? Hoeveel...? Hoe komt het dat? Hoe....? Sinds wanneer....? Hoelang...? Wat kost het....?

Schrijf de leukste en interessantste vragen onder elk steekwoord dat je hebt gekozen.

Bijvoorbeeld: Werkstuk over Indiase dans

steekwoord:

muziek

Hoe heet de muziek?
Hoe klinkt de muziek?
Welke instrumenten?
Wie speelt die muziek?
Voorbeelden (muziek-fragment)?

steekwoord:

opleiding

Hoe worden de dansers opgeleid?
Hoe lang duurt de opleiding?
Waar zijn die opleidingen?

steekwoord:

kleding

Welke kleding draagt een Indiase danser?
En een danseres?
Zijn er verschillende soorten kleding?
Voorbeelden (foto's)?

Mogelijke andere steekwoorden die je wilt onderzoeken om op te nemen in je werkstuk: rituelen, beroemde dansers, kinderen en Indiase dans, geschiedenis van de Indiase dans, Indiase dans in Nederland.

Stap 3, onderzoek

Deskresearch

Ga op zoek naar de antwoorden op je vragen.

Je kunt het internet gebruiken via www.pittigeplustorens.nl zie je tips voor het zoeken. Je kunt ook een encyclopedie of een woordenboek gebruiken. En/of ga naar de bibliotheek voor een boek over jouw onderwerp, vraag een expert om informatie, enzovoort.

Gebruik je de computer voor het maken van je werkstuk?

Zorg dan dat je alle informatie op een goede plaats opslaat op de computer. Het is handig omdat je dan straks al je gevonden informatie bij elkaar hebt in een map, zodat je niet meer hoeft te zoeken waar alles ook alweer staat. Begin daarom met het aanmaken van een nieuwe map voor dit werkstuk met een duidelijke titel. Het is het duidelijkst als je de titel van de map dezelfde geeft als de titel van je werkstuk.

Dit is je werkstukmap.

Maak een nieuw Word-document aan. Sla dat document op in je werkstukmap. Noem het: "vragen". Daarin werk je de vragen en antwoorden per steekwoord uit.

Voor de plaatjes maak je in je werkstukmap een nieuwe map aan.

Geef die map als titel "plaatjes" of "afbeeldingen".

Daarin zet je al je plaatjes voor je werkstuk. Plaatjes kun je vinden op internet, via bijvoorbeeld www.google.nl bij "afbeeldingen". Je kunt ook een afbeelding maken op de computer (bijvoorbeeld in het programma Paint), je kunt plaatjes inscannen of je kunt zelf foto's maken.

Belangrijk!

Schrijf op in welke boeken en websites je antwoorden en plaatjes gevonden hebt. Dit zijn de informatiebronnen. Die heb je straks nodig voor in je bibliografie.

Stap 4, ontwerpen

Maak nu jouw keuze over hoofdstukken van je werkstuk

Ben je klaar met de research? Dan ga je nu bepalen welke aspecten (steekwoorden) van jouw onderwerp je definitief gaat verwerken in je werkstuk. Je hebt in de stappen 2 en 3 veel informatie over diverse aspecten van je onderwerp verzameld. Welke onderdelen vind jij nu het meest belangrijk (of erg leuk) om op te nemen in je werkstuk?

Maak een nieuw Word-document aan. Noem dat document "ontwerp werkstuk". Sla hem ook op in je werkstukmap.

Bedenk de hoofdstukken die je wilt maken

De door jou gekozen onderdelen vormen de basis voor de verschillende hoofdstukken van je werkstuk. Zet de onderdelen onder elkaar en zet daarnaast dan de titels van de hoofdstukken die je daarbij kunt verzinnen.

Hoofdstukken kunnen een (tref)woord als titel hebben.

De titel van een hoofdstuk kan ook een vraag zijn (een vraag die beantwoord wordt in dat hoofdstuk).

Bedenk de volgorde van de hoofdstukken

Welke volgorde van informatie is logisch voor de lezer van jouw werkstuk?

De meeste werkstukken hebben een begin-deel, een midden-deel en een eind-deel.

Het begin-deel

- Voorwoord
- Inhoudsopgave
- Inleiding: waarin je het onderwerp van het werkstuk introduceert en waarin je globaal aangeeft wat je in het werkstuk gaat behandelen/vertellen

Het midden-deel

- Een aantal hoofdstukken
- Eventuele conclusie of samenvatting

Het eind-deel

- Nawoord
- Bibliografie

Bij deze stap heb je dus het midden-deel van je werkstuk bepaald. Dat is de eigenlijke inhoud van jouw werkstuk.

In het deel in het midden staan de feiten en de weetjes die je over je onderwerp wilt vertellen aan de lezer van je werkstuk.

Het deel van het begin en het einde van je werkstuk schrijf je later, als je het deel voor het midden af hebt.

Zet de hoofdstukken nu op de logische volgorde.

Zo heb je een ontwerp gemaakt voor de globale opbouw van de inhoud van jouw werkstuk.

Stap 5. uitvoeren

De uitvoering van het midden-deel

Maak nu een nieuw Word-document aan. Noem dat document: Mijn werkstuk over Daarachter kun je een datum zetten.

Maak de hoofdstukbladen

Schrijf bovenaan ieder hoofdstukblad het nummer en de titel van dat hoofdstuk. Je eerste hoofdstuk is het eerste hoofdstuk dat je had geselecteerd bij stap 4 (ontwerpen). De rest volgt daarop.

De inhoud van de hoofdstukken?

In de onderzoeksfase (stap 2 en 3) heb je waarschijnlijk bij ieder steekwoord zoveel informatie verzameld en opgeschreven, dat je nu kritisch moet zijn!

Welke informatie vind jij de moeite waard om in je werkstuk te verwerken?

Hoe groot wordt een hoofdstuk?

Vaak zal een hoofdstuk op 1 blad passen, soms heb je twee of zelfs meer bladen nodig om je hoofdstuk op uit te werken. Maak het niet te lang! Wissel af met leuke plaatjes.

Zoek plaatjes bij je hoofdstukken

Kijk in de map met de plaatjes die je verzameld hebt tijdens je research. Welke plaatjes vind je passen bij de tekst die je in de hoofdstukken geschreven hebt? Of moet je nog op zoek naar nieuwe, extra plaatjes?

Werk met alinea's in een tekst en met kopjes

Om ervoor te zorgen dat de lezer niet een grote lap tekst te lezen krijgt, kun je met alinea's en met kopjes (de lichtblauwe teksten in het voorbeeld hieronder) werken om de tekst in gemakkelijk leesbare stukjes te hakken. Bijvoorbeeld:

Hoofdstuk 1: Klederdracht

In India ligt het aan het klimaat wat je voor kleding draagt. India is een groot land, daarom zie je allerlei mensen in veel verschillende soorten kleding. Hieronder vertel ik over de soorten kleding die de mensen dragen in India.

Traditionele kleding

De hand gesponnen en geweven kleding wordt Khadi genoemd en wordt verkocht in winkels in het hele land.

Een aantal authentieke kledingstukken zijn: Sari, Salwar kameez, Kurta (Panjabi), Baxan, Dhoti en Longhi.

Moderne kleding

Door de rijkere Indiërs wordt ook veel moderne westerse kleding gedragen. Veel van die kleding wordt in India zelf gemaakt. Sommige merkkleding in India is echt en wordt dan verkocht in speciale zaken tegen hogere prijzen dan namaakkleding.

De onechte kleding wordt meestal op de markt verkocht.

Stap 6, begin en het eind

Schrijf nu de inleiding

Als je de hoofdstukken klaar hebt en je bent tevreden over de inhoud en de volgorde, dan schrijf je de inleiding. In die inleiding vertel je de lezer namelijk wat hij/zij in jouw werkstuk gaat lezen. Nou, dat weet je nu pas zeker!

Schrijf het nawoord, de bibliografie, het voorwoord en de inhoudsopgave. Verderop uitgelegd hoe je dat kunt doen.

Voeg uiteindelijk ook de paginanummering toe!

Maak de omslag

De omslag is de voorkant (en achterkant) van je werkstuk. Dit heet ook wel de "cover" (spreek uit: kovver).

Op de voorkant staat in ieder geval: De titel van je werkstuk, je naam (auteur:...) en de datum en de plaats waar het werkstuk is gemaakt. Bij voorkeur ook nog een mooi plaatje!

Nawoord

In het nawoord schrijf je jouw ervaringen bij het maken van dit werkstuk op. Vond je het een leuk onderwerp om over te schrijven? Was het moeilijk om informatie te vinden over het onderwerp? Wat vond je het leukste om te doen?

Bibliografie

Helemaal achterin je werkstuk vermeld je de boeken en de plaatsen (bijv. websites) waar jij je informatie vandaan hebt. Zo kan de lezer van jouw werkstuk zien waar jij je informatie vandaan hebt. Misschien wil die persoon nog wel wat meer over dit onderwerp weten. Dan kan hij/zij de boeken en andere bronnen uit jouw literatuurlijst (= bibliografie) opzoeken en bekijken.

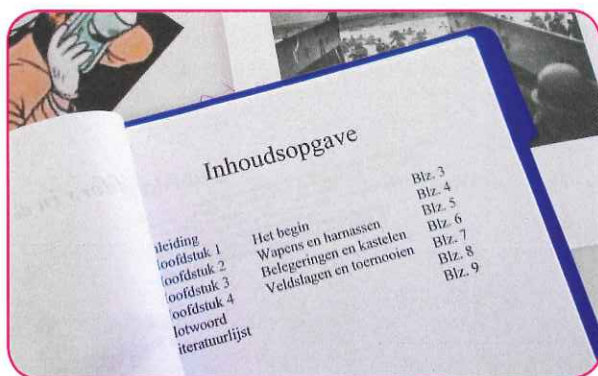
Voorwoord

In het voorwoord schrijf je waarom je gekozen hebt voor dit onderwerp. Vaak schrijf je daar iets persoonlijks in. Waarom je het onderwerp leuk vindt of welke persoonlijke ervaring je ermee hebt.

Inhoudsopgave

Voor het voorwoord (op de eerste bladzijde in je werkstuk, dus direct achter de cover) staat de inhoudsopgave. Dit is een overzichtelijke opsomming van de opbouw van het werkstuk. Hierin staan in een rijtje onder elkaar opgesomd: het voorwoord, de inleiding, de namen van de hoofdstukken, het nawoord en de bibliografie.

Daarachter staat aangegeven op welke bladzijde deze onderdelen van je werkstuk te vinden zijn.

Stap 7. afronden

Definitief maken

Lees nu heel je werkstuk nog 1 keer goed door. Loopt het hele verhaal soepel? Mis je niets belangrijks qua inhoud?

Heb je voldoende mooie plaatjes?

Check het werkstuk op spelfouten en typefouten.

Geen fouten meer? Maak dan een definitieve versie van je werkstuk (sla hem nogmaals goed op) en print hem uit.

Bundelen

Bundel je werkstuk tot een mooi boekje.

Dat kun je doen door er een stevige transparante plastic voor- en achterzijde toe te voegen en bijvoorbeeld met een ringband aan elkaar maken. Misschien kun je dit op je school doen.

Of je kunt het laten doen bij een boekhandel of een kantoorboekhandel tegen een bepaald bedrag.

Een andere manier om je werkstuk te bundelen: je kunt er netjes twee gaatjes in perforeren (aan de linkerzijde) en het geheel dan in een plastic hechtmapje stoppen. Zorg in ieder geval dat het werkstuk niet frommelt, vies of smoezelig wordt. Het moet er goed verzorgd uit zien.

Inleveren

Lever deze definitieve versie in bij de leerkracht en vul dan je evaluatieformulier in.

Stap 8, evalueren

1. Evaluatie door jezelf

Hoe vind je dat je dit project hebt gedaan? Ben je tevreden met het resultaat? Kopieer deze bladzijde en vul het in. Lever het in bij je leerkracht.

2. Evaluatie door je leerkracht

Je leerkracht kan nu jouw hele project beoordelen. Wat is het oordeel van je leerkracht?

Evaluatieformulier

Naam:

Projectnaam:

Begin datum project:

Einddatum project:

Vragen

Hoe heb je dit project ervaren? Antwoord:

.....
.....
.....

Vind je dat je het project goed hebt uitgevoerd? Antwoord:

.....
.....
.....

Wat vind je van het eindresultaat? Antwoord:

.....
.....
.....

Wat zou je bij een volgende keer anders doen? Antwoord:

.....
.....
.....
.....